

folklor/edebiyat'tan

Bu sayımızın ilk yazısı, akademik çalışmalarını antropoloji alanında sürdüren **Dr. Hülya Doğan**'a ait. Doğan, bu çalışmasında, 1980'li yıllarda çekimleri yapılan öykü ve romancımız Osman Şahin'in öyküsünden uyarlanan ve Şerif Gören'in yönettiği *Kurbağalar* ile yine edebiyatımızın bir başka ustası Necati Cumalı'nın aynı adlı yapıtından Atıf Yılmaz'ın yönettiği *Dul Bir Kadın* filmleri üzerinden, Türk sinemasında "dulluk" teması etrafında üretilen geleneksel cinsiyet rollerini ele alıyor.

Arş Gör. Seval Yınılmez Akagündüz ve **Dr. Ümüt Akagündüz**, değişik dönemlerde kaleme aldığı ve hayatın değişik alanlarına değinen yazılarından yola çıkarak düşünce hayatımız, edebiyat ve sanat dünyamızda çevirileri, denemeleri ve belgeselleriyle önemli bir yere sahip olan Sabahattin Eyüboğlu'nda felsefi bakışı irdeleyiyorlar.

Karşılaştırmalı edebiyat çalışmaları, ülkemizde pek öyle uzun bir tarihi geçmişe sahip değildir. 1996-97 öğretim yılında İstanbul Bilgi, 2000-2001 yılında ise Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde lisans düzeyinde bağımsız birer bölüm olarak, ardından da yüksek lisans ve doktora programlarının açılmasıyla alan oluşturan bir disiplin. **Dr. Medine Sivri** ile öğrencisi ve meslektaş **Işıl Köylü**, Oscar Wilde'ın "Dorian Gray'ın Portresi", Hermann Hesse'nin "Narziss ve Goldmund" ve Nedim Gürsel'in "Resimli Dünya" adlı eserlerinden hareketle narsist mitini; **Dr. Gökhan Tunç** ise II. Meşrutiyet döneminin önemli yazar ve düşünürlerinden biri olan Filibeli Ahmet Hilmi'nin *A'mak-ı Hayâl* adlı kitabının Mevlânâ'nın Mesnevî'sinden nasıl etkiler taşıdığını karşılaştırmalı olarak inceliyorlar.

Dr. Tuğçe Erdal, "bir milletin ortak geçmişi" olarak algı dünyamızda yerini alan mit gerçekliğini, şiirin esin kaynağı bağlamında; **Dr. Ayşe Ulusoy Tunçel** ile **Dr. Banu Altınova** ise yerli polisiye roman türünün gelişmesinde, son yıllarda adından özellikle söz ettiren yazarlarımızdan Celil Oker'in eserlerinden hareketle mekanın kullanımını; **Dr. Gökhan Kırılın** ise, geleneksel Çin toplumunun en incelikli tasvirlerini eserlerine taşıyan Cao Xueqin'in *Kızıl Konağın Rüyası* adlı yapıtını 'karşıksız aşk' sorunsalı üzerinden ele alıp tartışıyorlar.

Özbek halk yaratıcılığı özelinden hareketle, gezgin halk ozanı ile şaman'ın eski çağlardan beri ortak özellikleri üzerine detaylı çalışmaları olan **Dr. Eunkyung Oh** ile **Dr. Mamatqul Joraev**, bu iki tarihi kişilik üzerine tarihi genetik ortaklık ve bağdaştırmacı sanat yaklaşımları bağlamında; **Dr. Zeki Uyanık** ile **Öğr. Gör. Arif Kala** ise, Damal (Ardahan) Alevilerinde 'Hakk'a Yürüme Erkanı' ile ilgili inanış ve uygulamaları ele alıp değerlendiriyorlar.

Sözlü kültür geleneği, tarihi olayların aktarımında, özellikle de âşık temsilciler kanalıyla önemli bir birikim oluşturur. **Dr. Bayram Durbilmez**, yakın tarihi geçmişte yaşanmış olan Kıbrıs çıkarması ve o çıkarma hareketi içerisinde önemli bir yer edinen Türk Mukavemet Teşkilatı ile Kıbrıs mücahitlerine ilişkin tema ve göndermelerin âşık edebiyatına yansımaları; **Dr. Devrim Dirlikyapan** ise Nevşehirli Aşık Ahmet'in yaşamı ve şiirleri üzerinde değerlendirmelerde bulunuyor. Gaziantep'te çocuklara ad verme geleneğini **Nevin Balta**, Adalya adının etimolojik kökenine ilişkin tespitleri **Dr. Mustafa Oral** irdeliyor. **Özge Soylu Bozdağ** ise edebiyatımızda naturalist ve realist akımın başlıca temsilcilerinden Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın *İffet* adlı romanını Emile Zola ve naturalizm ekseninde tartışıyor.

Ağırlıklı olarak 1990'ların ortalarında uygulanan ve bir milyondan fazla insanın zorla yerinden edilmesine sebep olan yeniden iskan politikasının, toplumsal ve sınıfsal boyutuna ilişkin çalışmalar, ne yazık ki pek az yapılmıştır. **Dr. Servet Gün**, sorunun, 'Kürt sorunu' gibi etno-politik boyutunun olması yanında; göçün ortaya çıkarmış olduğu 'kent yoksulluğu' olgusuna, 'sınıf boyutu' üzerinde de durarak tartışıyor.

Dr. Reyhan Çelik, bu sayımızda yer alan makalesinde, eserlerinde 1917 Sovyet Devrimi sonrasında toplumsal ve tarihi gelişmelerinin insan üzerindeki etkisini yansıtan A. Platonov'un *Çukur* adlı eserinden hareketle 'umudun kayıpları'nı irdeliyor.

folklor/edebiyat, yolculuğuna 1994 yılının kasım ayında çıkmıştı. Bu sayımızla birlikte 19. yılını doldurmuş oluyor. Bu demektir ki önümüzdeki yıl, *folklor/edebiyat*'ın 20. yılı! Bu akademik yayıncılıkta hiç de küçümsenmeyecek bir sürekliliktir.

*

Yeni yılda, yeni *folklor/edebiyat*'larda buluşmak dileğiyle...

Metin Turan

Yayın Yönetmeni